

Beszerezések, közbeszerzési eljárás

Budapest, 2010. február 11.

Takács Ferenc



Bevezető



„Az alkalmazandó közösségi és nemzeti közbeszerzési szabályok sérelme nélkül, a támogatási megállapodások meghatározzák, hogy a projektek végrehajtása során a végső kedvezményezettek és/vagy a projektpartnerek – pályázati eljárást követően – a legelőnyösebb ajánlatnak ítélik oda a beszerzési szerződést, valamint figyelmet fordítanak az összeférhetetlenség elkerülésére.”

(Bizottsági határozatok, II. rész 2. fejezet 11. cikk)

KHA 2009: 1.943,9 millió Ft értékben tervezik közbeszerzés/beszerzési eljárás lefolytatását (közel 92%)



Bevezető



Miért kényes pont a projekt végrehajtása során?

Amennyiben a közbeszerzési szabályokat megsérti a Kedvezményezett, az akár a teljes projekt támogathatóságát, költségek elszámolhatóságát is kizárhatja.



Mit kell figyelembe venni? <

- < Beszerzés csak a projekt egy korlátozott, a pályázati dokumentációban meghatározott, előre tervezett (vagy előzetesen írásban jóváhagyott) részének végrehajtására vonatkozhat,
- < Vállalkozó/szállító elvégzendő feladatait, vonatkozó kiadásokat részletezni kell,
- < *Kifizetéseket teljesítéshez kell kötni,*
- < Kedvezményezett a projekt végrehajtásáért, TM előírásainak betarttatásáért úgy felel, mintha a munkát maga végezte volna,
- < Szükséges mértékű biztosítékokat alkalmazni kell,
- < *Ellenőrzés-tűrési, láthatósági előírásokat, kifizetési korlátozásokat érvényesíteni kell.*



Ki is szerezh be?



A projekteket a Kedvezményezett valósítja meg, a közbeszerzési eljárást is ő (partnere, nevükben eljáró szervezet) folytatja le.

(ennek következménye pl.: a Kedvezményezett közbeszerzési tervében kell szerepeltetni)



Kötelező!



Ha a végső kedvezményezett alvállalkozót (kivitelezőt, szállítót) vesz igénybe a projekt megvalósításához, azokat a közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény (a továbbiakban: Kbt.) és a felhatalmazása alapján alkotott egyéb közbeszerzési és beszerzési eljárások szabályai szerint kell kiválasztani.



De az én szervezetem nem tartozik a Kbt. hatálya alá

„241§:

E fejezet alkalmazásában ajánlatkérők”

„a támogatásból megvalósítandó közbeszerzés tekintetében az a) pont alá nem tartozó szervezet – kivéve az egyéni vállalkozót -, amelynek az e fejezet szerinti közbeszerzését az a) pontban meghatározott egy vagy több szervezet költségvetési forrásból, illetőleg Európai Unióból származó forrásból 75%-ot meghaladó részben közvetlenül támogatja”

(75% uniós támogatás + 25 % költségvetési forrás...)



Nem érem el a nemzeti közbeszerzési értékhatárt / 243. § alapján nem kell közbeszerezniem

Nemzeti közbeszerzési értékhatár:

- ◀ Árubeszerzés esetén: 8 millió Ft
- ◀ Szolgáltatás megrendelése esetén: 8 millió Ft
- ◀ Építési beruházás esetén: 15 millió Ft

3/2009. IRM rendelet 13. § (1) bekezdése alapján „a végső kedvezményezettnek legalább 3 ajánlatot kell bekérnie, és az azonos tartalmú ajánlatok közül a legelőnyösebbet kell kiválasztania”

Mindezt dokumentáltan



Kivétel



3/2009. IRM rendelet 13. § (2) bekezdése

„Az (1) bekezdést nem kell alkalmazni azon beszerzések esetén, amelyek egyedi értéke nem éri el a nettó 100.000 forintos értékhatárt.”



Elérem a nemzeti közbeszerzési értékhatárt, közbeszerezennem kell

Azaz: árubeszerzés, szolgáltatás megrendelése esetén eléri a 8 millió Ft-ot

- ◀ Kbt. (228/2004. Korm. rend, 143/2004. Korm. rend., 168/2004. Korm. rendelet előírásait) alkalmazni kell. *Valamint* biztosítani kell, hogy a Felelős Hatóság folyamatba épített ellenőrzését elvégezhesse:
- ◀ 3/2009. IRM rendelet 14. § (4) bek. alapján az eljárás tervezett megindítását megelőzően meg kell küldeni a Felelős Hatóság részére az ajánlati felhívást és kapcsolódó dokumentációt.
- ◀ Projektfelügyelő értesítése (5 nap)



Közbeszerzési dokumentáció előzetes ellenőrzése

Kedvezményezett feladata 8 millió Ft felett (árubeszerzés, szolgáltatás):

- ◀ SOLID portálra Dokumentumtárba új mappa létrehozása, és feltölteni kész közbeszerzési dokumentációt (AF, ML, útmutató stb.) kivétel a dokumentáció minősített információt tartalmazó része,
- ◀ Felelős Hatság értesítése (e-mail vagy fax),
- ◀ 15 napon belül észrevétel érkezik: kifogásolt részt javítani kell. Ha a Kedvezményezett vitatja az észrevételt, akkor egyeztetni kell a projektfelügyelővel,
- ◀ Ha 15 napon belül nincs észrevétel, akkor megindítható a beszerzés.



Közbeszerzési dokumentáció előzetes ellenőrzése



A FH ellenőrzi:

- ◀ Ajánlati felhívás összhangban van-e a Kbt.-vel;
- ◀ Ajánlatkérő jogszerűen jár-e el.
- ◀ Beszerzés tárgya, követelmények összhangban vannak-e a projekt adatlapban feltüntetettekkel, szükségesek és elégségesek-e a projektcél eléréséhez (Bizottsági határozat XI melléklet); Figyelem! Közbeszerzési adatlap!

Az ellenőrzés nem mentesíti az Ajánlatkérőt közösségi értékhatárt elérő beszerzés esetén független közbeszerzési tanácsadó bevonása alól!

Fentiek elmulasztása, vagy a megküldött dokumentáció FH által kértén kívül történő módosítása szabálytalansági eljárást von maga után.



FH ellenőrzése beszerzési eljárás *lefolytatása* közben



Felelős Hatóság képviselője (projektfelügyelő) az ajánlatok bontásán, valamint az értékelésen részt vehet.

Ezért a nemzeti és a közösségi közbeszerzési értékhatárt elérő közbeszerzési/beszerzési eljárás lefolytatása esetén a *Kedvezményezett köteles e-mailben vagy faxon tájékoztatni a bontás és értékelés időpontjáról és helyéről legalább 5 munkanappal korábban a Felelős Hatóságot.*

(ÁSZF)

Megjegyzés: amennyiben a FH képviselőinek tevékenysége kapcsán összeférhetetlenség gyanúja merülne fel, azt a Kedvezményezett soron kívül köteles jelezni.



Közbeszerzés/beszerzés során alkalmazható eljárási fajták

- ◀ Preferált: nyílt eljárás. Ettől eltérni csak törvényben (rendeletben) meghatározott esetekben lehet.
- ◀ Tárgyalásos, meghívásos, azonnali eljárás, versenypárbeszéd stb.: korlátozza a szabad versenyt, ezért kiemelten kockázatos (EU). Tapasztalat: még abban az esetben is visszafizetéshez vezethet, ha a hazai jogszabálynak megfelelünk.

A Felelős Hatóság a zárt pályáztatás során vizsgálja a választott eljárás megalapozottságát, ettől (és a közbeszerzési adatlapon feltüntetett adatoktól) eltérni csak rendkívül indokolt esetben lehet, a Felelős Hatóság hozzájárulásával. Nyílt pályázat nyertesei kijelölt projektfelügyelővel egyeztessenek a közbeszerzés előkészítése előtt



Dokumentálás



Közbeszerzési eljárás előkészítésével, lefolytatásával és a szerződés teljesítésével kapcsolatban keletkezett összes iratot meg kell őrizni!

Kiemelten (és összegyűjtve):

- ◀ Eljárás előkészítésének, lefolytatásának, belső ellenőrzésének **felelősségi rendjét**,
- ◀ **Hirdetmények** (Figyelem! Kbt. egyes esetekben előírja, hogy az Ajánlatkérő honlapján is megjelenjenek!)
- ◀ Közbeszerzési **dokumentáció**,
- ◀ Ajánlattevői kérdések, válaszok,
- ◀ Ajánlatok **bontásáról készült jegyzőkönyv**,
- ◀ Eredeti **ajánlatok** (nem csak a nyertes!)
- ◀ Értékelő bizottság kijelölése, nyilatkozatok, **hiánypótlások, értékelő lapok, jegyzőkönyv, döntés**
- ◀ Tájékoztatás az ajánlatok elbírálásáról, **eredményhirdetés**



Központosított közbeszerzés



- ◀ 168/2004. Korm. rendeletet, keretmegállapodást meg kell nézni. Nem elég kitölteni a megrendelőt!
- ◀ Verseny újraindítása vagy ártájékoztató
- ◀ Első fordulóban megállapított értékelési szempontokat alkalmazni kell (általában legalacsonyabb ár)
- ◀ Dokumentálni (KSZF portálról kinyomtatni aktuális árat, értékelő jegyzőkönyvet felvenni)
- ◀ Keretmegállapodással összhangban kiegészítő szerződést kell kötni, amiben az ÁSZF-ben előírtak rögzíthetők (pl. kifizetés, ellenőrzés-tűrés, uniós finanszírozás stb.).



Felelős Hatóság tájékoztatása



- ◀ PEJ-ben:
 - ◀ Beszerzési eljárás előkészítése, lefolytatása során történtek
 - ◀ Felmerült problémák
 - ◀ Eljárás eredménye
 - ◀ Eljárás kiírása (időpont)
 - ◀ Eljárás eredménye, megkötött szerződés

- ◀ SOLID portálra: eljárás lezárását követően külön könyvtárba a keletkezett dokumentumok feltöltése

- ◀ Soron kívül: ha megtámadják az eljárást

Megkötött szerződés/megrendelő hitelesített másolatát meg kell küldeni



Egybeszámítás, összevont beszerzés <

- < Kbt. 40. §-ban meghatározottakat figyelembe kell venni

Amennyiben az eljárás nem korlátozódik kizárólag a projekt hatókörére:

- < az adott projektet érintő fejlesztések egyértelműen elhatárolhatóknak kell lenni
- < Projektet érintő költségeknek elkülöníthetőknak kell lenni.

(célszerű részajánlatként kezelni)



Tapasztalt problémák



- ◀ Mindenáron tárgyaljunk!
- ◀ Közbeszerzés előkészítésének elhúzódása (eredménye: drága lesz, és probléma esetén már nincs idő megismételni),
- ◀ Szubjektív értékelési szempontok,
- ◀ Diszkriminatív alkalmassági feltételek, kizáró okok,
- ◀ Árverseny kialakítását hátráltató értékelési szempontrendszer (EU-s pénzt sem pazarlunk),
- ◀ Túlzó műszaki leírás:
 - ◀ Magas ajánlati ár
 - ◀ Projekt céljainak eléréséhez nem szükséges kiadások visszafizetéshez vezetnek



Tapasztalt problémák



- ◀ Szerződésből hiányoznak az ÁSZF-ben előírtak
- ◀ Pályázat és közbeszerzés „elmegegy” egymás mellett (valaki ismerje a pályázatot az előkészítő bizottságból!)
- ◀ Közbeszerzés (és szerződés) pénzügyi adatai valamint a támogatási megállapodás mellékleteként szereplő projekt költségvetés között összefüggés
- ◀ Dokumentáltság
- ◀ Projekt adatlapon leírt eljárásrend teljeskörű betartása (munkacsoport, köt. vállalásra, telj. igazolásra jogosult személy)
- ◀ Szakmai projektfelügyelő nem kap értesítést (ez nem csak a beszerzésre, teljesítésre is vonatkozik)



Tapasztalt problémák



- ◀ Közbeszerzés eredményeként szükségessé váló megállapodás módosítások elmulasztása
- ◀ Nem ellenőrizhető, nem teljesítéshez kötött kifizetés
- ◀ Van ugyan 3 árajánlat, de a legdrágábbat sikerül kiválasztani
- ◀ Hirdetmények késedelmes közzététele
- ◀ Tévesen megfogalmazott, nem megalapozott szerződés módosítások, ami ráadásul nincs összhangban TM-mel (pályázattal)



Tipikus hibák, EU által ajánlott korrekció



Hiba	Korrekció mértéke (%)
Nyilvánosságra vonatkozó eljárási szabályok megsértése	25-100
Rendkívüli sürgősség miatt verseny mellőzése, előreláthatatlan esemény nem kellően megalapozott	100
AF vagy dokumentáció nem tartalmaz minden bírálati szempontot	25
Jogellenes (versenykorlátozó) kiválasztási/bírálati szempontok alkalmazása	25
Szerződés tárgyának csökkentése (abban az esetben is, ha egyéb beruházás megvalósítására használják fel)	csökkentésnek megfelelő összeg 125%-a
Beszerezési eljárás kiegészítő elemeinek helytelen alkalmazása (pl. szerződés odaítélésére vonatkozó hirdetmény közzététele)	10%-ig



Összefoglalás



- ◀ 100.000 Ft alatt: megveszem (egy ajánlat)
- ◀ 100.000 Ft-7.999.999 Ft (áru, szolgáltatás):
3 árajánlat
- ◀ Nemzeti közbeszerzési értékhatár felett:
 - ◀ Kbt. (rendeletek) betartása,
 - ◀ Dokumentáció feltöltése (-15 nap)
 - ◀ Szakmai projektfelügyelő értesítése bontásról, értékelésről (-5 nap)
- ◀ Közösségi értékhatárt elérő közbeszerzés esetén: független közbeszerzési tanácsadó



**Köszönöm figyelmüket,
eredményes beszerzést kívánok!**

Takács Ferenc
kiemelt főreferens
IRM Támogatás-koordinációs Főosztály
Bel- és Igazságügyi Támogatások Osztálya
Tel.: 441-1025 (15-342)
Fax: 999-4846 (12-806)
E-mail: takacsf@irm.gov.hu

SZOLIDARITÁS ÉS A MIGRÁCIÓS
ÁRAMLÁSOK IGAZGATÁSA

